2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ATATÜRK ORTAOKULU
5. SINIF TÜRKÇE 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

1. "Yanmak" sözcüğü aşağıdakilerden hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?
A) Ormanların yanması ekosistem için çok büyük bir tehlikedir.
B) Ocakta yanan odunlara bakarken aklından türlü şeyler geçirirdi.
C) Ben bu yaz da arkadaşımla tatile gidemediğime çok yanıyorum.
D) Sabah kahvaltısında yemiş olduğu acı biber, onu yakmıştı.

2. Türkçe Öğretmeni Serhat Bey, öğrencisi Rasim'den "İyilikseverlik, iyi huylu olma" konularının ele alındığı atasözlerini içeren bir araştırma ödevi vermiştir.
Buna göre Rasim, ödevinde hangi atasözünü kullanmamıştır?
A) Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır.
B) Ne verirsen elinle o gelir seninle.
C) Çanağa ne doğrarsan kaşığında o çıkar.
D) Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan.

3. "Pişmek" **sözcüğü aşağıdakilerden hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?**
A) Fırındaki çörekler geç piştiği için yemeği erken hazırlamadık.
B) Kilden yapılmış bu kaplar, özel fırınlarda pişer.
C) Köydeki yemişlerimiz artık pişmiş, toplamanın vakti geliyor.
D) Babası bu işte iyi pişmişti, herkes ondan akıl alırdı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "uymak" sözcüğü, "renk, biçim vb. yönünden uygun düşmek" anlamında kullanılmıştır?
A) Beni dinlemeyip el sözüne uydun.
B) Bu kazak pantolonuna uydu.
C) Bu söylediklerim konuya tam uydu.
D) Lütfen sınıf kurallarını uyalım!

5. Oğuzhan, sıcak bir yaz sabahı işe gitmek için evden çıkacağı sırada kapının kenarına sıkıştırılmış bir mektup gördü. İşe geç kalmamak için mektupta yazılanları üstünkörü okudu.
Oğuzhan'ın mektubu okuma şeklini en iyi karşılayan deyim aşağıdakilerden hangisidir?
A) Gözden geçirmek
B) Göz gezdirmek
C) Göz ardı etmek
D) Gözünü dört açmak

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin içeriği hayal ürünüdür?
A) Oyunda başarılı olunca çok sevindi.
B) O zamanlar İstanbul'a gitmek bir hayaldi.
C) Üç başlı ejderha çocuğu kanatlarının altına aldı.
D) Bugün en sevdiğim parka gittim.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde düşüncenin yönünü değiştiren bir ifade kullanılmıştır?
A) Biri, bütün gece hastanın başında bekledi.
B) Her bildiğini söyleme fakat her söylediğini bil.
C) Mutluluk ve sevgi paylaştıkça çoğalır.
D) En büyük hazinemiz hafızalara kazınan anılarımızdır.

8. "Tiyatro yeteneği olan öğrencileri tespit etti**." Cümlesinde altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamı değişir?**
A) yönlendirdi B) belirledi
C) buldu D) saptadı

9. Aşağıdakilerin hangisinde deyim yoktur?
A) Dedemi özlemiştim, adeta burnumda tütüyordu.
B) Birden yola fırlayınca yüreğim ağzıma geldi.
C) Motor gürültüleriyle artık kafamızı şişirmişti.
D) Elindeki projeyi yetiştirebilmek için çok çalıştı.

10. Babamın çok sevdiği bir arabası vardı. Yıllarca babamı hiç yolda bırakmadı. Beraber nice şehirleri, köyleri, ovaları geçtiler. Yıllar yılları götürdü, babamın arabasının emekliye ayrılma vakti gelmişti. Artık aileden olmuş bu arabayı götürüp hurdacıya sattı.
Bu metinde aşağıdakilerden hangisi insana özgü bir özellik kazanmıştır?
A) Köy B) Şehir C) Yol D) Araba

11. Hayat tarzlarımız siyah ve beyaz kadar farklıydı.
Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin eş anlamlıları aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bir arada verilmiştir?
A) Dağdan akan sular karayı bitirip denize ulaşıyordu.
B) Başında kara kasketi ve ak sakalıyla heybetli biriydi.
C) İyi insanlar kötü insanları her zaman yenerler.
D) Yeşil ile mavinin buluştuğu yerdir Karadeniz.

12. Sağlık çalışanları bütün zorluklara karşı göğüs gererek, hiçbir fedakarlıktan kaçınmayarak insanlara yardım etmeye çalışıyorlar.
Bu cümlede anlatılan durumu ifade eden deyim aşağıdakilerden hangisidir?
A) Canına tak etmek
B) Canı çıkmak
C) Canla başla
D) Can çekişmek

13. Aşağıdakilerin hangisinde "salmak" kelimesinin kullanımı parantez içinde verilen anlamla uyuşmamaktadır?
A) Kafesteki beyaz güvercinleri maviliğin ortasına salıverdi. (Serbest kılmak, bırakmak)
B) Mahalleden ansızın ayrılan arkadaşımın ardından mektup saldım. (Yollamak, göndermek)
C) Geçen bahar bahçeye diktiğimiz meyve fidanları iyice kök salmış. (Saldırmak)
D) Konağın avlusundaki kuyudan soğuk su çekmek için kuyuya kova saldı. (Sarkıtmak)

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?
A) Sabahın erken saatlerinde işinin başındaydı.
B) Bugün, en sevdiği kırmızı kazağını giymişti.
C) Dalgın dalgın camdan dışarıya bakıyordu.
D) Etraftaki gürültüden rahatsız olduğu belliydi.

15. Aşağıdakilerin hangisinde "yol'' kelimesi deyim içinde kullanılmamıştır?
A) Bir yolunu bulup sana yardım edeceğim.
B) Annem aylarca babamın yolunu bekledi.
C) Arkadaşım nihayet işini yoluna koydu.
D) Kaza yapan arabalar yolda duruyordu.

16. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili yapım ekinin görevi yanlış verilmiştir?
A) Kömürlük - Yer ismi yapmıştır.
B) Demirci - Meslek ismi yapmıştır.
C) Bademcik - Küçültme ismi yapmıştır.
D) Türkçe - Dil ismi yapmıştır.

17.
Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker
Gökten ecdat inerek öpse o pak alnı değer.
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın.
Yukarıdaki dörtlükte şair kime seslenmektedir?
A) Vatana B) Mehmetçik'e
C) Ecdada D) Toprağa

18. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi birlik ve dayanışmanın önemi ile ilgili değildir?
A) Birlikten kuvvet doğar.
B) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
C) Bugünün işini yarına bırakma.
D) Yalnız taş duvar olmaz.

19. "Yatmak" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde "boş yere beklemek" anlamında kullanılmıştır?
A) Mallar uzun zamandır depoda yatıyordu.
B) Bu gece de teyzemlerde yatalım diyoruz.
C) Su almaya başlayan gemi yan yatmaya başladı.
D) Zor bir gün geçirdiğim için erkenden yattım.

20. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi farklı bir konuyu ele almaktadır?
A) Ağaç yaprağı ile gürler.
B) Yalnız taş, duvar olmaz.
C) Akıl için yol birdir.
D) Birlikten kuvvet doğar.

21. Aşağıdaki deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?
A) Ocağına düşmek: Birine, koruması için sığınmak veya yardım etmesi için yalvarmak.
B) Oluruna bakmak: Bir işin yapılabilirliğini araştırmak, yapmaya çalışmak.
C) Nefes aldırmamak: Dinlenmesine fırsat vermemek, aralık vermemek.
D) Başından savmak: Zor ve tehlikeli durumdan az bir zararla kurtulmak.

22. Anlatımı daha etkili kılmak için bir durum veya olguyu olduğundan daha fazla veya daha az göstermeye "abartma" denir.
Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma yapılmıştır?
A) Tatilde eğlenmek ve dinlemek istiyorum.
B) Dağların zirvesindeki karlar erimeye başladı.
C) İncir çekirdeği kadar aklı vardı onun da.
D) Dayım, günden güne iyileşmeye başlamıştı.

23. "Hiçbir hak size kendiliğinden verilmez, gücünüz yetiyorsa onu siz kendiniz alırsınız." **diyen bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**
A) Azimli B) Çıkarcı
C) Bencil D) Hayalci

Başarılar
www.sosyalciniz.net

CEVAP ANAHTARI

1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
C	D	D	B	B	C	B	A	D	D
11	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**
B	C	C	B	D	C	B	C	A	C
21	**22**	**23**							
D	C	A							